

Prikupljanje bioloških dokaza i dokumentovanje seksualnog nasilja

Collection of biological evidence and documentation of sexual violence

Adriana Banković¹, Radmila Mihajlović²

¹Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta
Srbije „Dr Vukan Čupić” Beograd
²Opšta bolnica Požarevac

¹Institute for Health Protection of Mother and Child
of Serbia “Dr. Vukan Cupic”, Belgrade
²General Hospital Požarevac

Apstrakt

Seksualno nasilje predstavlja svaki seksualni čin koji je počinjen protiv volje neke osobe. Seksualno nasilje može da počinji bilo koja osoba bez obzira na prirodu odnosa sa žrtvom i u bilo kom okruženju. To uključuje, ali nije ograničeno na, silovanje, pokušaj silovanja i seksualno ropstvo - eksploataciju, kao i neželjeno dodirivanje, pretnje seksualnim nasiljem i verbalno seksualno uznemiravanje. Klinička procena kod sumnje da je neka osoba žrtva seksualnog zlostavljanja zahteva multidisciplinarni, holistički pristup. Vreme i obim fizikalnog pregleda zavisi od prirode tegoba, mogućnosti lokalne sredine, potrebe za sudskomedicinskim veštačenjem te od stručnosti i načina rada zdravstvenih radnika. Tokom forenzičkog (sudsko-medicinskog) pregleda žrtve seksualnog nasilja, lekar i medicinska sestra/tehničar dokumentuju fizičke nalaze koji često pružaju informacije od značaja u rekonstrukciji detalja o prijavljenom nasilju. Primarni cilj forenzičkog pregleda je prikupljanje dokaza koji mogu pomoći da se dokaže ili opovrgne veza između pojedinaca i/ili između pojedinaca i predmeta ili mesta izvršenja krivičnog dela.

U slučajevima seksualnog nasilja, kao i u svakoj drugoj krivičnoj istrazi, neophodno je primenjivati sledeće principe prilikom uzorkovanja bioloških dokaza:

- pažljivo prikupljanje bioloških uzoraka, izbegavajući kontaminaciju;
- prikupljanje uzoraka što je ranije moguće (< 120 sati)
- tačno obeležavanje svih prikupljenih bioloških uzoraka;
- obezbeđivanje lanca primopredaje i zaštite od neovlašćenog otvaranja prikupljenog dokaznog materijala;
- dokumentovanje detalja svih procedura prikupljanja i rukovanja.

Učesnici će putem predavanja biti upoznati sa merama i aktivnostima koje doprinose što uspešnijoj dokumentaciji seksualnog nasilja, na osnovu preporuka međunarodnih profesionalnih udruženja i iskustava iz naše zemlje i drugih zemalja sveta. Osmišljeno je interaktivno predavanje, tako da učesnicima prenesu potrebna znanja i doprinese izgrađivanju relevantnih veština i razvoju sveukupne kompetentnosti za klinički rad u ovoj oblasti.

Abstract

Sexual violence is any sexual act committed against the will of a person. Sexual violence can be committed by anyone, regardless of the nature of the relationship with the victim and in any environment. These include, but are not limited to, rape, attempted rape, and sexual slavery - exploitation, as well as unwanted touching, threats of sexual violence, and verbal sexual harassment. Clinical assessment when a person is suspected of being a victim of sexual abuse requires a multidisciplinary, holistic approach. The time and scope of the physical examination depend on the nature of the problem, the possibilities of the local environment, the need for forensic experts, and the expertise and manner of work of health workers. During a forensic (forensic) examination of a victim of sexual violence, the doctor and nurse/technician document physical findings that often provide information relevant to reconstructing the details of the reported violence. The primary purpose of a forensic examination is to gather evidence that can help prove or disprove a link between individuals and/or between individuals and the object or place of the crime.

In cases of sexual violence, as in any other criminal investigation, it is necessary to apply the following principles when sampling biological evidence:

- a careful collection of biological samples, avoiding contamination;
- the collection of samples as early as possible (<120 hours);
- an accurate marking of all collected biological samples;
- providing a chain of handover and protection against unauthorized opening of the collected evidence;
- documenting the details of all collection and handling procedures.

Through lectures, the participants will be introduced to the measures and activities that contribute to the most successful documentation of sexual violence, based on the recommendations of international professional associations and experiences from our country and the countries all over the world. An interactive lecture has been designed to transfer the necessary knowledge to the participants and contribute to the building of relevant skills and the development of overall competence for clinical work in this area.